

Abstrakt v slovenčine

Kamerunská hora je centrom diverzity a endemizmu v Afrike. Nedávny výskum vtáčích spoločenstiev založený na bodových meraniach na tejto hore zistil, že druhová bohatosť je podobne vysoká pozdĺž celého nížinného gradientu, a že vysokohorské populácie vtákov sú na rozdiel od nížinných populácií veľmi početné. Zanalyzoval som dáta o zložení vtáčích spoločenstiev, ich druhovej bohatosti a ich početnosti, namerané alternatívnou kvantitatívnou metódou – dvesto metrov dlhými sieťami postavenými v podraze lesa po dobu troch dní v siedmych nadmorských výškach pozdĺž južného svahu Kamerunskej hory. Najprv som sa zameral na technické limity tejto metódy a potvrdil som všeobecne prijaté domnienky, že siete efektívne zachytávajú malé vtáky s hmotnosťou pod 33 g, a že počet jedincov po prvom dni väčšinou klesne, pričom počet novo zaznamenaných druhov klesne vždy. V nížinnom pralese s husto zarastenými, vysokými korunami stromov a riedkym podrastom zachytili siete najmä vtáky aktívne zháňajúce potravu na zemi a v podraze. V oblasti na hranici nížinného a vysokohorského pralesa, ktorá je charakteristická rozľahlými otvorenými plochami a hustým podrastom, sa do sietí chytali podobné proporcie vtákov zo všetkých lesných poschodí, a vo vysokohorskom pralese s relatívne riedkymi korunami stromov a hustým podrastom sa chytali najmä druhy zháňajúce potravu v korunách stromov a v podraze. Ďalej som sa venoval trendom v zložení vtáčieho spoločenstva, jeho druhovej bohatosti a početnosti pozdĺž výškového gradientu Kamerunskej hory, ktoré siete odhalili. Siete zaznamenali vysoké abundancie vysokohorských populácií a naopak veľmi nízke abundancie či úplnú neprítomnosť vtákov zháňajúcich potravu na zemi či v podraze v sekundárnom lese na predhorí Kamerunskej hory. Podľa sieťových dát rastie druhová bohatosť vtákov pozdĺž výškového gradientu až po stredné nadmorské výšky a potom zas klesá až po hranicu lesa. Na záver som porovnával dáta zo sieťových odchytov a bodových meraní, ktoré sa zbierali v rovnakom termíne v danej nadmorskej výške. Zistil som, že bodové merania sú vhodnejšie na meranie druhovej bohatosti a početnosti, najmä v nížine, kde siete nezaznamenali veľkú časť spoločenstva. Obe metódy však odhalili podobné ekologické javy: namerali podobný rozsah druhového obratu pozdĺž výškového gradientu, ako aj podobný nárast v počte jedincov na druh s rastúcou nadmorskou výškou a podobné zmeny v zložení vtáčích spoločenstiev pozdĺž výškového gradientu z pohľadu ich potravných guild. Siete odhalili deväť druhov, ktoré bodové meranie nezaznamenalo. Potvrdzujem, že efektívnosť oboch metód závisí na type prostredia a podporujem ich simultánne využívanie pre dosiahnutie čo najpresnejších výsledkov.